

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/228/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7518206724
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Angelika Sopoligová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7518206724.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Angeliky Sopoligovej a členiek senátu Mgr. Zuzany Čisovskej a JUDr. Evy Feťkovej v spore žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom v Bratislave, Mýtna 48, IČO: 35 831 154, zastúpeného: JUDr. Ján Šoltés, advokát, so sídlom v Bratislave, Mýtna 48 proti žalovanému: A. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom v E. E. XX, o zaplatenie sumy 1.711,72 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Košice - okolie č.k. 20Csp/756/2018-59 zo dňa 27.5.2019

rozhodol:

- I. Pripúšťa späťvzatie žaloby v časti o zaplatenie sumy 77,14 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 5.1.2016 do zaplatenia, v tejto časti rozsudok vo výroku pod č. II zrušuje a konanie v tejto časti zastavuje.
- II. Potvrdzuje rozsudok v prevyšujúcom rozsahu vo výroku č. II, ako aj vo výroku č. III o náhrade trov konania.
- III. Nepriznáva žalovanému proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Košice - okolie (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) rozsudkom označeným v záhlaví rozhodol v tomto znení:

- I. Konanie v časti o zaplatenie sumy 65,76 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 5,76 eur od 05.01.2016 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 10 eur od 05.01.2016 do 06.12.2018, s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 10 eur od 05.01.2016 do 22.01.2019, s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 10 eur od 05.01.2016 do 04.02.2019, s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 10 eur od 05.01.2016 do 22.02.2019, s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 10 eur od 05.01.2016 do 04.03.2019, s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 10 eur od 05.01.2016 do 25.04.2019 zastavuje.
- II. Vo zvyšku žalobu zamieta.
- III. Stranám náhradu trov konania nepriznáva.

1. Rozhodol tak o žalobe zo dňa 29.10.2018, ktorou sa právny predchodca žalobcu (Všeobecná úverová banka, a.s.) domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 1.711,72 eur spolu s prísl., s odôvodnením, že so žalovaným uzavrel zmluvu o pôžičke vo výške 2.000 eur, ktorú mal žalovaný splácať v pravidelných 60 mesačných splátkach po 62,38 eur a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 3.742,80 eur. Vzhľadom na to, že žalovaný porušil svoju zmluvnú povinnosť splácať jednotlivé povinné splátky riadne a včas, právny predchodca žalobcu listom zo dňa 29.10.2015 vyzval žalovaného k úhrade dlžných splátok a upozornil ho na možnosť vyhlásenia splatnosti celého úveru. Nakoľko k úhrade dlžných splátok ani v dodatočne poskytnutej lehote nedošlo, žalobca dňa 19.12.2015 úver zosplatnil, o čom bol žalovaný informovaný listom zo dňa 30.12.2015. Žalovaný celkovo uhradil sumu 1.359,98 eur pred podaním žaloby. Celkový dlh žalovaného ku dňu podania žaloby predstavoval sumu 1.711,72 eur.

2. Súd prvej inštancie uznesením č.k. 20 Csp 756/2018-40 zo dňa 20.2.2019 pripustil, aby do konania na miesto žalobcu Všeobecnej úverovej banky, a.s., so sídlom v Bratislave, Mlynské nivy 1, IČO: 31 320 155 vstúpil ako žalobca Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom v Bratislave, Mýtna 48, IČO: 35 831 154, s odôvodnením, že po začatí konania nastala právna skutočnosť, s ktorou sa spája prevod práv a povinností, o ktorých sa koná a to na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 22.1.2019.

3. Žalobca podaním doručeným súdu dňa 20.05.2019 vzal žalobu čiastočne späť a to v sume 5,76 eur v časti nákladov na vymáhanie pohľadávky a v sume 60 eur s prislúchajúcim úrokom z omeškania z dôvodu úhrady tejto sumy žalovaným po podaní žaloby. S poukazom na ust. § 144, § 145 ods. 1, 2 a 3 a § 146 CSP súd konanie v späťvzatej časti zastavil.

4. Vo zvyšnej časti žalobca trval na podanej žalobe a žiadal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu istinu 1.645,96 eur, úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 1705,96 eur od 05.01.2016 do 06.12.2018, úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 1695,96 eur od 07.12.2018 do 22.01.2019, úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 1685,96 eur od 23.01.2019 do 04.02.2019, úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 1675,96 eur od 05.02.2019 do 22.02.2019, úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 1665,96 eur od 23.02.2019 do 04.03.2019, úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 1655,96 eur od 05.03.2019 do 25.04.2019 a úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 1645,96 eur od 26.04.2019 do zaplatenia.

5. Žalovaný potvrdil, že uzavrel zmluvu s právnym predchodcom žalobcu. Spočiatku pôžičku platil, neskôr mal problémy, nemal zamestnanie, preto riadne neplatil. Následne sa so žalobcom dohodol na splátkach po 10 eur mesačne. Žalovaný vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku.

6. Súd vykonal dokazovanie a zistil, že právny predchodca žalobcu, spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s., uzatvoril dňa 28.10.2013 so žalovaným zmluvu o poskytnutí pôžičky č. 1142972 vo výške 2.000 eur, ktorú sa žalovaný zaviazal splatiť v 60 mesačných splátkach. Celková čiastka bola určená vo výške 3.742,80 eur, celkové náklady spotrebiteľa vo výške 1.742,80 eur, mesačná splátka vo výške 62,38 eur, RPMN vo výške 32 %, priemerná hodnota RPMN vo výške 20,83 %, fixná ročná úroková sadzba vo výške 32 %, počet splátok 60, termín konečnej splatnosti (mesiac/rok) 10/2018. Žalovaný sa zaviazal poskytnutý úver vrátiť, zaplatiť úrok, príslušenstvo a poplatky. Žalovaný si svoje povinnosti splácať úver riadne a včas neplnil; podľa tvrdenia žalobcu žalovaný uhradil pred podaním žaloby celkom 1.359,98 eur. Z predžalobnej upomienky zo dňa 29.10.2015 súd zistil, že právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného na úhradu splátky č. 8 do 05.12.2015 s tým, že ak nedôjde k úhrade tejto splátky, bude oprávnený celý úver zosplatiť. Žalobca listom o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 30.12.2015 žalovanému oznámil, že dňa 19.12.2015 vyhlásil predčasnú splatnosť dlhu a teda, dlh sa stal splatným v celom rozsahu.

7. Súd prvej inštancie vec po právnej stránke posúdil podľa ust. § 1 ods. 2, § 2 písm. a/, b/, d/ zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 9, § 54a, § 565, § 100, § 101 a § 103 Občianskeho zákonníka. Z predložených listinných dôkazov mal súd preukázané, že žalobca si uplatňoval voči žalovanému nároky vzniknuté z uzavretej zmluvy o poskytnutí najľahšej pôžičky zo dňa 28.10.2013 (ďalej len „zmluva“). Podľa výpisu z obchodného registra, právny predchodca žalobcu, spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s., mal v predmete činnosti okrem iného aj poskytovanie úverov, bol teda dodávateľom a veriteľom podľa zákona o spotrebiteľských úveroch v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy ako aj v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, nakoľko túto činnosť vykonával v rámci svojho podnikania. Žalovaný zmluvu uzatváral ako spotrebiteľ, keďže sa jedná o fyzickú osobu, ktorá pri uzatváraní predmetnej zmluvy nekonala v rámci svojho podnikania, povolania alebo zamestnania. Ak ide potom o vzťah dodávateľa a spotrebiteľa, ide o vzťah spotrebiteľský, ktorý sa riadi ustanoveniami Obč. zák. a zákona o spotrebiteľských úveroch. Z predloženej zmluvy je evidentné, že ide o tzv. typovú zmluvu, teda zmluvu, vrátane jej zmluvných podmienok, ktoré sú vopred pripravené. Sú pripravené žalobcom bez účasti druhej strany, teda spotrebiteľa, pre vopred neurčený široký okruh spotrebiteľov, pričom spotrebiteľ nemá právo zásadným spôsobom do nej zasahovať a prípadne meniť jej podmienky, okrem výšky úveru, prípadne výšky splátok a doby splatnosti. Ide o formulár zmluvy s vopred pripravenými podmienkami, v ktorej sa len vyplňajú potrebné údaje. Pri zákonom posudzovaní konkrétneho prípadu súd dospel k

záveru, že záväzkový vzťah, ktorý vznikol medzi žalobcom a žalovaným na základe zmluvy uzavretej dňa 28.10.2013 je vzťahom občianskoprávnym a na predmetnú zmluvu sa hľadí ako na typovú spotrebiteľskú zmluvu podľa Obč. zák. a zákona č. 129/2010 Z.z.

8. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným bola uzavretá zmluva o poskytnutí pôžičky, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému úver v sume 2.000 eur, ktorý sa zaviazal žalovaný splatiť v pravidelných mesačných splátkach. Nakoľko však žalovaný porušil svoju povinnosť splácať úver riadne a včas, právny predchodca žalobcu v zmysle ustanovenia 565 Obč. zák. a § 53 ods. 9 Obč. zák. úver predčasne zosplatnil. Vo vzťahu k námietke premlčania súd konštatoval, že pre prípady, kedy sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným, splatným celý dlh, stanovuje Občiansky zákonník v § 103, veta druhá, osobitné pravidlo pre začiatok plynutia premlčacej doby zosplatneného dlhu. V zmysle § 103 veta druhá Obč. zák. ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Premlčacia doba práva na zaplatenie takéhoto zosplatneného dlhu sa teda začína skôr, ako dôjde k zosplatneniu dlhu. Začína plynúť dodatočne už odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, pre ktorú bol dlh zosplatnený (súd v tomto smere poukázal aj na rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5Co/233/2016, sp. zn. 6Co/77/2018 a Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/34/2018).

9. S poukazom na vyššie uvedené súd prvej inštancie konštatoval, že ak právny predchodca žalobcu ako veriteľ vyhlásil predčasnú splatnosť celého úveru dňa 19.12.2015 pre nezaplatenie splátky č. 8 (podľa ust. § 565 v spojení s § 53 ods. 9 Obč. zák.), čo mal súd za preukázané z predžalobnej upomienky (č. I. 12 spisu), premlčacia doba začala plynúť od splatnosti splátky splatnej v auguste 2015, najneskôr k 31.8.2015 (prehľad splátok a úhrad nie je súčasťou spisu). Najneskôr odo dňa 01.09.2015 tak začala plynúť 3 ročná premlčacia lehota, ktorá uplynula najneskôr v pondelok dňa 03.09.2018. Keďže žaloba bola doručená tunajšiemu súd až dňa 29.10.2018, súd žalobu z dôvodu premlčania zamietol.

10. O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle ust. § 262 ods. 1 v spojení s ust. § 255 ods. 1 a § 256 ods. 1 CSP. Konštatoval, že žalobca bol v spore neúspešný a zaviniť aj zastavenie konania v späťvzatej časti. V spore mal teda úspech žalovaný, ktorý si ale náhradu trov konania neuplatnil a ani mu žiadne trovy nevznikli, preto súd stranám náhradu trov konania nepriznal, s tým, že zároveň nevidel priestor pre aplikáciu ust. § 257 CSP.

11. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote (včas) odvolanie žalobca. Uplatnil odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP, t.j. že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolanie odôvodnil tým, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil premlčanie nároku, ak začiatok plynutia premlčacej doby pre celý uplatnený nárok počítal od splátky splatnej v auguste 2015. Žalobca mal za to, že správne sa malo aplikovať ust. § 103 vety prvej Občianskeho zákonníka na posúdenie premlčania tých splátok, ktoré boli splatné do zosplatnenia celého úveru a preto, premlčaniu by vzhľadom na začatie sporu (29.10.2018) mohli potom podliehať splátky, splatné v období od 20.8.2015 do 20.10.2015. Zároveň, ust. § 103 vety druhej Občianskeho zákonníka sa malo aplikovať na posúdenie premlčania zosplatneného celého úveru, pozostávajúceho zo splátok predchádzajúcich zosplatneniu, ku ktorému došlo dňa 19.12.2015, t.j. splátok splatných od 20.11.2015 a nasl. Celý úver bol zosplatnený ku dňu 19.12.2015, čo žalovaný nerozporoval. Keďže žaloba bola podaná dňa 29.10.2018, potom časť zosplatneného úveru, pozostávajúca zo splátok, predchádzajúcich zosplatneniu, splatných od 20.11.2015 premlčaná nie je, keďže trojročná premlčacia doba pre predčasne zosplatnenú časť úveru začala plynúť od 21.11.2015. Žalobca ďalej uviedol, že žalovaný počas trvania sporu zaplatil ďalšie platby v sume 20 eur formou dvoch splátok po 10 eur a to dňa 24.5.2019 a dňa 25.6.2019. Celkové plnenie žalovaného teda predstavuje spolu sumu 1.439,98 eur, čo zodpovedá úhrade 23 splátok po 62,36 eur a časti 24. úverovej splátky v sume 5,24 eur, splatnej dňa 20.10.2015. Vzhľadom na uvedené, t.j. z dôvodu čiastočného plnenia žalovaným vo výške 20 eur a žalovaným vznesenej námietky premlčania dôvodnej v rozsahu 57,14 eur (predstavujúcej zostatok nezaplatených 24. splátky, splatnej dňa 20.10.2015) žalobca vzal späť žalobu v časti o zaplatenie sumy 77,14 eur s prísl. späť a navrhol konanie v tejto časti zastaviť. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok zmenil tak, že zaviazá žalovaného na zaplatenie sumy 1.568,82 eur so špecifikovaným príslušenstvom.

12. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že žalobcove tvrdenia o neplatení pôžičky, sa nezakladajú na pravde. So žalobcom uzavrel dohodu o nových splátkach, ktoré dodržiava. Čo sa týka premlčacej doby, uviedol, že nie je znalý práva, preto sa obrátil na Centrum právnej pomoci.

13. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas, oprávnenou osobou, proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario, v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a 380 CSP a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

14. Odvolací súd podaním, doručeným žalovanému dňa 11.11.2019 vyzval žalovaného, aby sa vyjadril, či súhlasí so späťvzatím časti žaloby a zastavením konania. Žalovaný sa k výzve nevyjadril.

15. Podľa ust. § 370 ods. 1 CSP, ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia.

16. Podľa ust. § 370 ods. 2 CSP, súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví.

17. Podľa ust. § 370 ods. 3 CSP, ak je žaloba vzatá späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane.

18. Žalobca po vyhlásení rozhodnutia vo veci samej a skôr, než rozsudok súdu prvej inštancie nadobudol právoplatnosť, uplatnil svoje dispozičné právo a vzal žalobu v časti späť. Žalovaný nesúhlas z vážnych dôvodov s čiastočným späťvzatím žaloby nevyjadril. Odvolací súd preto v súlade s vyššie cit. ust. § 370 CSP pripustil späťvzatie žaloby v časti, zrušil rozsudok a zastavil konanie v späťvzatej časti o zaplatenie 77,14 eur s prísl.

19. Predmetom odvolacieho prieskumu bol výrok č. II, ktorým súd v prevyšujúcej časti žalobu zamietol, vrátane súvisiaceho výroku o náhrade trov konania pod č. III.

20. K odvolaciemu dôvodu v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav, pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis než ktorý mal správne použiť, alebo aplikoval správny predpis ale nesprávne ho vyložil.

21. Súd prvej inštancie žalobu v prevyšujúcom rozsahu zamietol z dôvodu premlčania nároku. Odvolací súd so so záverom súdu prvej inštancie stotožňuje.

22. Súd prvej inštancie skutkové zistenia podradil pod správne hmotnoprávne predpisy a vyvodil z nich správne právne závery o právach a povinnostiach strán, preto nebol naplnený odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP. Podrobné a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody napadnutého rozsudku, v ktorých sa súd prvej inštancie dostatočným spôsobom vysporiadal so všetkými skutkovými okolnosťami potrebnými pre rozhodnutie o uplatnenom nároku, vrátane všetkých tvrdení a námietok strán konania.

23. Podľa ust. § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, príp. doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odvolací súd sa stotožňuje so správnymi skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie a s len na zdôraznenie správnosti rozhodnutia uvádza nasledovné:

24. Podstatou odvolacej argumentácie žalobcu je jeho názor, že konajúci súd nemal plynutie premlčacej doby celého dlhu odvíjať od splatnosti ním ustálenej prvej omeškanej splátky, ale mal brať do úvahy okamih zosplatenia celého úveru. Súd prvej inštancie sa však podľa názoru odvolacieho súdu s otázkou premlčania nároku aj začiatkom plynutia premlčacej doby vysporiadal správne a odôvodnenie jeho rozhodnutia je v tejto časti presvedčivé.

25. V konaní nebolo sporné, že uplatnený nárok vychádza z práva žalobcu na úhradu celého zostatku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere v dôsledku jeho predčasného zosplatenia. Suma úveru vo výške 2.000 eur poskytnutá žalovanému právnym predchodcom žalobcu mala byť uhradená v 60-

tich mesačných splátkach, vždy do 20. dňa v mesiaci vo výške 62,38 eur mesačne spolu s dojednaným úrokom z úveru, v celkovej výške 3.742,80 eur. Medzi zmluvnými stranami bolo dohodnuté právo veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka na uplatnenie nároku na predčasnú splatnosť záväzku v prípade porušenia povinnosti žalovaného na riadnu a včasnú úhradu splátok. Nebolo spochybnené, že žalovaný túto svoju povinnosť nesplnil, a že veriteľ uplatnil nárok na predčasné zosplatenie nároku v mesiaci december 2015.

26. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

27. Podľa ust. § 100 Občianskeho zákonníka sa právo premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej. Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

28. Podľa ust. § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

29. Podľa ust. § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

30. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatností najbližšie nasledujúcej splátky.

31. Premlčacou dobou sa rozumie časový úsek, v ktorom musí byť právo vykonané, inak môžu nastať účinky premlčania podľa § 100 Občianskeho zákonníka. Premlčacia doba je ustanovená konkrétnym časovým úsekom, ktorý má určený začiatok plynutia. Dĺžku premlčacej doby určuje zákon a pod sankciou neplatnosti nemožno túto dobu zmeniť ani dohodou strán, pričom jej uplynutím dochádza k právnym účinkom premlčania (strata možnosti vynúteného splnenia práva na základe námietky premlčania).

32. Ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, je dlžník povinný uhradiť každú splátku k dohodnutému termínu. Splatnosť jednotlivých splátok neovplyvňuje splatnosť celého dlhu. Premlčanie podľa § 103 veta prvá Občianskeho zákonníka sa viaže na jednotlivé splátky, nie však na celý dlh. V prípade, ak niektorá splátka nie je včas zaplatená, môže byť dohodnutá, či prípadne stanovená rozhodnutím tzv. strata výhody splátok. Predčasnú splatnosť peňažného záväzku v prípade spotrebiteľských zmlúv môže veriteľ vyvolať za podmienok stanovených v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka jednostranným právnym úkonom. Ak toto právo nevyužije, dlh sa bude premlčovať odo dňa zročnosti jednotlivých splátok. Situácia sa zmení, ak veriteľ účinne uplatní zosplatenie celej pohľadávky naraz. Ustanovenie § 103 Občianskeho zákonníka má vo vzťahu k § 101 Občianskeho zákonníka povahu špeciality; rovnako povahu lex specialis má ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka vo vzťahu k § 565 Občianskeho zákonníka.

33. Podľa § 103 vety druhej Občianskeho zákonníka, v prípade tzv. zosplatenia dlhu pre splátky splatné v budúcnosti premlčacia lehota začne plynúť odo dňa zročnosti tej nesplnenej splátky, ktorá bola dôvodom pre uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka. Ak totiž veriteľ právo na zosplatenie inak v budúcnosti splatného dlhu nevyužije, jednotlivé splátky sa premlčujú samostatne odo dňa splatnosti každej z nich; ak veriteľ účinne uplatní zosplatenie celého dlhu, pre zvyšok dlhu, ktorý mal byť pôvodne zaplatený v splátkach, začína plynúť premlčacia lehota od splatnosti tej nesplnenej splátky, v dôsledku ktorej k uplatneniu predčasnej splatnosti dlhu došlo. Nejedná sa teda o ktorúkoľvek predtým nesplnenú splátku, ale len tú, pre ktorú veriteľ využil právo na zosplatenie dlhu.

34. Z hľadiska prejednávaneho sporu je premlčacia doba trojročná (§ 101 Občianskeho zákonníka) a nakoľko zo strany veriteľa došlo k vyhláseniu mimoriadnej (predčasnej) splatnosti úveru (§ 565 Občianskeho zákonníka), začala plynúť odo dňa splatnosti nesplnenej splátky (§ 103 Občianskeho

zákonníka), ktorou bola v danej veci augustová splátka úveru, splatná 20.8.2015 a nie odo dňa vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, ako tvrdí žalobca.

35. Ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka je potrebné vykladať vo vzájomnej súvislosti s ustanovením § 565 Občianskeho zákonníka, t. j. veriteľ môže vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru do splatnosti najbližšej splátky nasledujúcej po uplynutí troch mesiacov od splatnosti splátky, pre omeškanie s ktorou sa stal splatný celý dlh, samozrejme za splnenia ďalšej podmienky podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktorou je upozornenie dlžníka na možnosť zosplatnenia úveru aspoň 15 dní pred uplatnením tohto práva.

36. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, odvolací súd je toho názoru, že ust. § 103 veta druhá v kontexte s § 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka je nevyhnutné vykladať tak, že v prípade, ak veriteľ účinne využije svoje právo v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka tým, že vyzve dlžníka na zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, začína plynúť premlčacia lehota odo dňa zročnosti tej nesplnenej splátky, pre nesplnenie ktorej veriteľ právo na zosplatnenie celého nezaplateného dlhu využil. To znamená, že premlčacia doba pre budúce splatné splátky nemôže plynúť odo dňa nesplnenia akejkolvek inej splátky.

37. Ako správne uviedol súd prvej inštancie, dlžnou splátkou, pre ktorú nastalo mimoriadne zosplatnenie úveru, je podľa predžalobnej upomienky zo dňa 29.10.2015 už splátka č.8, ktorá bola splatná v auguste 2015. V dôsledku zosplatnenia úveru preto začala plynúť trojročná premlčacia doba už od nezaplatenej splátky splatnej v auguste 2015 a uplynula v auguste 2018. Ani zo samotného „Oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“ zo dňa 30.12.2015 nevyplýva, že by dlžnou splátkou, pre ktorú sa veriteľ rozhodol pre mimoriadne zosplatnenie úveru, bola niektorá z neskorších splátok, splatných po 20.8.2015 a predchádzajúcich zosplatneniu.

38. Napokon, niet pochýb, že zákonné podmienky na zosplatnenie záväzku žalovaného vyplývajúce zo spotrebiteľskej zmluvy v mesiaci december mohli byť splnené len v prípade, ak k zosplatneniu dlhu došlo až po troch mesiacoch od omeškania s úhradou splátky, pre ktorú veriteľ nárok na úhradu celého zostatku dlhu uplatnil (§ 53 ods.9 Občianskeho zákonníka). Takéto podmienky boli splnené len vo vzťahu ku splátke splatnej v mesiaci august 2015, t.j. 20.8.2015, tak ako o tom svedčí aj výzva veriteľa zo dňa 29.10.2015 na úhradu tejto splátky, keď doba omeškania 3 mesiacov uplynula v novembri 2015 a k zosplatneniu dlhu bolo pristúpené v súlade so zákonom v mesiaci december 2015.

39. Odvolací súd sa preto stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že premlčacia doba začala veriteľovi plynúť od splatnosti splátky splatnej dňa 20.8.2015 a pokiaľ žalobca uplatnil nárok na neuhradené a zosplatnené splátky dlhu žalobou zo dňa 29.10.2018, stalo sa tak po uplynutí trojročnej premlčacej doby, z ktorých dôvodov nemožno žalobcovi nárok priznať (§ 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

40. Aj keď niet pochýb, že predpokladom zročnosti celého dlhu je úkon veriteľa, ktorým u dlžníka uplatní predčasnú splatnosť dlhu, zákonná úprava nijako nešpecifikuje, kedy nastáva splatnosť úveru, vo vzťahu ku ktorému bolo právo na predčasné zosplatnenie uplatnené. Právna úprava vymedzuje iba podmienky, za ktorých môže veriteľ toto svoje právo využiť, a v záujme odstránenia právnej neistoty v § 103 druhá veta Občianskeho zákonníka presne špecifikuje, od splatnosti ktorej splátky začína plynúť premlčacia lehota pre zosplatnený dlh. Námietky žalobcu v tom smere, že by v rozpore so zákonom došlo k posunu začiatku plynutia premlčacej doby pred okamih splatnosti všetkých omeškaných splátok nasledujúcich po splatnosti prvej z nich, nereflektujú na právna úpravu, ktorá okamih plynutia premlčacej lehoty *expressis verbis* „posúva“ pred okamih, ku ktorému veriteľ uplatnil nárok na predčasné zosplatnenie dlhu u dlžníka. Fakt, že v záujme ochrany práv spotrebiteľov zákonodarca stanovil ako podmienku zosplatnenia omeškanie s úhradou dlhu viac ako 3 mesiace, na tejto skutočnosti vyplývajúcej zo zákonnej úpravy § 103 druhá veta OZ nič nemení. Naopak, úplne jednoznačne špecifikuje tak pre potreby veriteľa, ako aj dlžníka-spotrebiteľa moment, od ktorého plynie premlčacia lehota na riadne a včasné uplatnenie nároku na súde.

41. Zhrnúc vyššie uvedené odvolací súd uzatvára, že rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny. Tento záver je v súlade so záverom prijatým na Seminári sudcov Krajského súdu v Košiciach v dňoch 13.11.2019- 15.11.2019 vo Vysokých Tatrách, ako aj v znení Zápisnice z rokovania občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Košiciach zo dňa 4.2.2020.

42. Odvolací súd preskúmal aj súvisiaci odvolaním napadnutý výrok o náhrade trov konania a konštatuje, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je správne. Súd prvej inštancie podľa ust. § 255 ods. 1 v spojení s § 256 ods. 1 CSP správne posúdil pomer úspechu a neúspechu sporových strán, ktorý predstavuje 100 % v prospech žalovaného. Tento si však náhradu trov neuplatnil, preto mu súd správne nárok na náhradu trov proti žalobcovi nepriznal.

43. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd rozsudok potvrdil postupom podľa ust. § 387 ods. 1 CSP.

44. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní žalobca nemal úspech a úspešný žalovaný si nárok na náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil, ani mu zo spisu žiadne trovy nevyplývajú. Odvolací súd preto vyslovil, že žalovanému nárok na náhradu trov proti žalobcovi nepriznáva.

45. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).